

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ – ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Αναγνωστικό

ΚΕΙΜΕΝΟ 21 : ΠΩΣ ΠΗΡΕ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΤΟ PISAURUM

Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum,

everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam

acceperunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter

Veientanam praedam non aequo iure divisam absens

dictator est factus' is Gallos iam abeuntes secutus est : quibus interemptis

aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit : nam

Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in

exilium, unde tamen rogatus reversus est.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ:

Όταν ήταν αρχηγός ο Βρέννος, οι Γαλάτες, αφού εξολόθρευσαν τις λεγεώνες των Ρωμαίων κοντά στον ποταμό Αλία, κατέστρεψαν εντελώς τη Ρώμη εκτός από το Καπιτώλιο, για το οποίο πήραν ένα μεγάλο χρηματικό ποσό ως αντάλλαγμα. Τότε ο Κάμιλλος, ο οποίος για πολύ καιρό είχε παραμείνει εξόριστος κοντά στην Αρδέα εξαιτίας της λείας από τους Βηίους, που δεν (την) είχε μοιράσει ακριβοδίκαια, αν και απών, εκλέχτηκε δικτάτορας' ακολούθησε τους Γαλάτες που έφευγαν πια και, αφού τους εξολόθρευσε, πήρε πίσω όλο το χρυσάφι. Αυτό, επειδή ζυγίστηκε εκεί, έδωσε το όνομά του στην πόλη: δηλαδή ονομάζεται Πίσσυρο, επειδή εκεί ζυγίστηκε το χρυσάφι. Μετά απ' αυτή την πράξη επέστρεψε στην εξορία, απ' όπου όμως γύρισε αφού τον παρακάλεσαν.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

Brenno: αφαιρ. Ενικ. του ουσιαστικού Brennus-I, αρσεν. β' = ο Βρέννος

Duce: αφαιρ. Ενικ. του ουσιαστ. Dux – ducis, αρσεν. Γ' = ο αρχηγός

Galli: ονομ. πληθ. του ουσιαστ. Galli –orum, αρσεν. Β' = οι Γαλάτες

Apud: πρόθεση + αιτιατική = κοντά σε

Alliam: αιτ. ενικ. Του ουσιαστ. Allia-ae, θηλ. Α' = ο Αλίας

Flumen: αιτ. ενικ. του ουσιαστ. Flumen-inis, ουδ. Γ' = ο ποταμός

Deletis: αφαιρ. Πληθ. ,θηλ. της μτχ. Παθητ. Παρακειμένου του ρημ. deleo-delevi-deletum- delere 2 = σκοτώνω, εξολοθρεύω

Legionibus: αφαιρ. Πληθ. του ουσιαστ. Legio- onis, θηλ. Γ' = η λεγεώνα

Romanorum: γεν. πληθ. του ουσιαστ. Romani- orum, αρσεν.β' = οι Ρωμαίοι

Everterunt: γ' πληθ. Οριστ. Παρακειμ. Ενεργ. Φωνή του ρημ. evertio- everti- eversum – evertere 3 = καταστρέφω εντελώς

Urbem: αιτ. ενικ. του ουσιαστ. Urbs-is, θηλ. Γ' = η πόλη

Romam: αιτιατ. Ενικ. του ουσιαστ. Roma-ae, θηλ. Α' = η Ρώμη

Praeter: προθ+ αιτ. = εκτός

Capitolium: αιτιατ. Εν. του ουσιαστ. Capitolium-ii/I, ουδ. Β' = το Καπιτώλιο

Pro: πρόθεση + αφαιρ. = ως αντίτιμο

Quo: αφαιρ. Εν., ουδ. Της αναφορικής αντωνυμίας qui-quae-quod = ο οποίος, που

Immensam: αιτ. εν, θηλ. του δευτερόκλιτου επιθ. Immensus-a-um = τεράστιος

Pecuniam: αιτ. εν. του ουσιαστ. Pecunia-ae, θηλ. Α' = χρήματα μόνο Ενικό!

Acceperunt: γ' πληθ, οριστ. Παρακ. ενεργ. Φων. Του ρημ. accipio – accipi-
 acceptum – accipere 3 = παίρνω, δέχομαι

Tum: χρον. Επιρρ. = τότε

Camillus: ονομ. Εν του ουσιαστ. Camillus-I, αρσεν. Β' = ο Κάμιλλος

Qui: ονομ. ενικ., αρσεν. της αναφ. αντων. qui-quae-quod = ο οποίος-α-ο

Diu: χρον. Επιρρ. = για πολύ χρόνο // συγκρ. Diutius / υπερθ. Diutissime

Apud: προθ+αιτ = κοντά σε

Ardeam: αιτ. εν. του ουσιαστ. Ardea-ae, θηλ. Α' = η Αρδέα

In: πρόθεση+ αιτ. ή αφαιρ. = σε

Exilio: αφαιρ. Εν. του ουσιαστ. Exilium-ii/I, ουδ. Β' = η εξορία

Fuerat: γ' ενικό υπερσυντ. Του ρημ. sum, fui,-, esse = είμαι, υπάρχω

Propter: πρόθεση + αιτιατική = εξαιτίας

Veientanam: αιτ. Εν., θηλ. του δευτερόκλιτου επιθ. Veientanus-a-um = των Βηίων

Praedam: αιτ. ενικ. του ουσιαστ. Praeda-ae, θηλ. Α' = η λεία

Non: αρνητικό μόριο = όχι, δεν

Aequo: αφαιρ. Εν., ουδ. Του δευτερόκλ. Επιθ. Aequus-a-um = ίσος, δίκαιος //
 συγκρ. Aequior-ior-us / υπερθ. Aequissimus-a-um

Iure: αφαιρ. Εν. του ουσιαστ. Ius-iuris, ουδ. Γ' = δίκαιο / aequo iure = ακριβοδίκαια

Divisam: αιτ. ενικ., θηλ. Της μτχ. Παθητ. Παρακ. του ρημ. divido- divisi-divisum-
 dividere 3 = μοιράζω / παθητ. Dividor- divisus sum – dividi

Absens: ον. Εν, αρσεν. της μτχ. Ενεστ. Του ρημ. absum, afui (abfui), abesse = απουσιάζω, είμαι απών

Dictator: ονομ. ενικ. του ουσιαστ. Dictator- oris, αρσεν. Γ' = ο δικτάτορας

Factus est: γ' ενικ. Οριστ. Παρακ. παθητ. Φων. Του ρημ. fio- factus sum- fieri / είναι το παθητικό του facio 3 = γίνομαι

Is: ονομ. εν., αρσεν. της δεικτ.- επαναλ. Αντων. is-ea-id = αυτός-ή-ό

Gallos: αιτ. πληθ. του ουσιαστ. Gallus-I, αρσεν. Β' = ο Γαλάτης

Iam: επιρρ. = πια, ήδη

Abeuntes: αιτ. πληθ, αρσεν. της μτχ. Ενεστ. Του ανωμ. Ρημ. abeo- abii(-ivi), abitum, abire = φεύγω / προσοχή στην κλίση της μτχ. Abiens-abeuntis

Secutus est: γ' εν. Οριστ. Παρακ. του ρημ. sequor- secutus sum- sequi , αποθ. 3 = ακολουθώ

Quibus: αφαιρ. Πληθ. , αρσεν. της αναφ. αντων. qui-quaе-quod = ο οποίος

Interemptis: αφαιρ. Πληθ, αρσεν. Της μτχ. Παθητ. Παρακ. του ρημ. interimo- interemi- interemptum- interimere 3 = εξολοθρεύω (παθητ: interimor- interemptus sum- interimi)

Aurum: αιτ. εν, ουσιαστ. Aurum-I , ουδ. Β' = το χρυσάφι

Omne: αιτ. εν, ουδ. Του τριτοκλ. Επιθ .omnis-is-e = όλος

Recepit: γ' εν οριστ. Παρακ. , ενεργ. Φωνής του ρημ. recipio-recepi- receptum- recipere 3 = παίρνω πίσω, επανακτώ

Quod: ονομ. ενικ., ουδ. Της αναφορ. Αντων. qui-quaе – quod

Illic: τοπικό επιρρ. = εκεί

Appensum: ονομ. ενικ., ουδ. Της μτχ. Παθητ. Παρακ. του ρημ. appendo- appendi- appensum- appendere 3 = ζυγίζω / (παθ: appendor- appensus sum- appendi)

Civitati: δοτ. Εν. Του ουσιαστ. Civitas-atis, θηλ. Γ' = πολιτεία Προσοχή: γεν. πληθ. civitatum + civitatum

Nomen: αιτ. εν. του ουσιαστ. Nomen- nominis, ουδ. Γ' = όνομα

Dedit: γ' εν. οριστ. Παρακ. ενεργ. Φωνής του ρημ. do- dedi- datum – dare 1 = δίνω

Nam: αιτιολ. Και επεξηγ. Συνδ. = γιατί, δηλαδή

Pisaurum: ον. Ενικ. του ουσιαστ. Pisaurum-I, υδ. Β' = το Πίσσαυρο

Dicitur: γ' ενικ. Οριστ. Ενεστ. Παθητ. Φων. Του ρημ. dico- dixi- dictum- dicere 3 = λέγω (παθ: dicor- dictus sum – dici)

Quod: αιτιολ. Συνδ. = διότι, επειδή

Illic: τοπ. επιρρ. = εκεί

Aurum: αιτ. εν, ουσιαστ. Aurum-I, ουδ. Β' = το χρυσάφι

Pensatum est: γ' εν. Οριστ. Παρακ. παθητ. Φων. Του ρημ. penso- avi- atum- are (παθ: pensor- pensatus sum- pensari)

Post: προθ+ αιτ = ύστερα, μετά

Hoc: αιτ. ενικ. ουδ. Της δεικτ. Αντων. hic-haec-hoc = αυτός-ή-ό

Factum: αιτ. ενικ. του ουσιαστ. Factum-I, ουδ. Β' = η πράξη

Rediit: γ' εν. οριστ. Παρακ. ενεργ. Φων. Του ανωμ. Ρημ. redeo- redi(v)I-reditum- redire = επιστρέφω

In: προθ+αιτ. = σε

Exilium: αιτιατ. Ενικ. του ουσιαστ. Exilium-ii/-I, ουδ. Β' = η εξορία

Unde: τοπικό επίρρημα = απ' όπου

Tamen: αντιθετ. Συνδ. = όμως

Rogatus: ονομ. ενικ., αρσεν. της μτχ. Παθητ. Παρακ. του ρημ. rogo-avi-atum-are 1 = παρακαλώ, ζητώ / (αθητ. Rogor- rogatus sum- rogari)

Reversus est: γ' εν. Οριστ. Παρακ. του ρημ. revertor- reverti(reversus sum), reverti – ημιαποθετικό ή αποθετικό 3 = επιστρέφω

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ ΡΗΜΑΤΑ:

		reverti 3 Αποθετικό και ημαποθ.	
--	--	---------------------------------------	--

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ:

Α' κλίση	Β' κλίση	Γ' κλίση
<u>ΘΗΛΥΚΑ</u>	<u>ΑΡΣΕΝΙΚΑ</u>	<u>ΑΡΣΕΝΙΚΑ</u>
Allia-ae, θηλ. Α'	Brennus-I, αρσεν. β	Dux – ducis, αρσεν. Γ'
Roma-ae, θηλ. Α'	Galli –orum , αρσεν. Β'	Dictator- oris, αρσεν. Γ'
Pecunia-ae, θηλ. Α' μόνο Ενικό!	Romani- orum, αρσεν.β'	<u>ΘΗΛΥΚΑ</u>
Ardea-ae, θηλ. Α'	Camillus-I, αρσεν. B	Legio- onis, θηλ. Γ'
Praeda-ae, θηλ. Α'	<u>ΟΥΔΕΤΕΡΑ</u>	Urbs-is, θηλ. Γ'
	Capitolium-ii/I , ουδ. Β'	Civitas-atis θηλ. Γ'
	Exilium-ii/I , ουδ. Β'	<u>ΟΥΔΕΤΕΡΑ</u>
	Aurum-I , ουδ. Β'	Flumen-inis, ουδ. Γ'
	Pisaurum-I, υδ. Β'	Ius-iuris,ουδ. Γ'
	Factum-I , ουδ	Nomen- nominis, ουδ. Γ'

ΕΠΙΘΕΤΑ:

Β' κλίση

Immensus-a-um

Veientanus-a-um

Aequus-a-um

Γ' κλίση

omnis-is-e

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ:

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Να κλιθούν τα: urbem, civitati, flumen, ius, aurum omne
2. Στο interemptis να γράψετε τις μετοχές και τα απαρέμφατα της άλλης φωνής.
3. Να βρεθούν και να αναγνωριστούν οι αντωνυμίες του κειμένου.

Έπειτα, να συμπληρωθεί ο πίνακας:

Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
qui		

4. abeuntes: να κλιθεί η μετοχή
5. rediit: να γίνει χρονική αντικατάσταση

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

1. Να αντικατασταθούν οι αφαιρετικές απόλυτες χρονικές μετοχές με δευτερεύουσες προτάσεις με κάθε δυνατό τρόπο:
 - a. **Deletis** legionibus Romanorum, everterunt urbem (21)
 - b. Quibus **interemptis** , aurum omen recepit. (21)

2. Να αναλυθούν οι μετοχές σε προτάσεις και να μετατραπεί σε μετοχική η τελευταία πρόταση:

..Breno duce..

...deletis legionibus Romanorum

..Gallos abeuntes..

...divisam..

..absens..

..quibus intremptis..

...apensum

...rogatus..

quod aurum pensatum est

ΚΕΙΜΕΝΟ 34 : Ο ΣΚΙΠΙΩΝΑΣ Ο ΑΦΡΙΚΑΝΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΛΗΣΤΑΡΧΟΙ

Cum Africanus in Literno esset, complures praedonum duces forte salutatum

ad eum venerunt. Tum Scipio, cum se ipsum captum venisse eos

existimasset, praesidium domesticorum in tecto conlocavit. Quod ut

praedones animadverterunt, abiectis armis ianuae appropinquaverunt et clara

voce Scipioni nunitaverunt (incredibili auditu!) virtutem eius admiratum se

venisse. Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is fores reserari

eosque intromitti iussit. Praedones postes ianuae tamquam sanctum templum

venerati sunt et cupide Scipionis dextram osculati sunt. Cum ante vestibulum

dona posuissent, quae homines deis immortalibus consecrare solent, domum

reverterunt.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ :

Όταν ο Αφρικανός βρισκόταν στο Λίτερνο, πολλοί αρχηγοί ληστών έτυχε να έρθουν για να τον χαιρετίσουν επίσημα. Τότε ο Σκιπίωνας, επειδή είχε νομίσει ότι ήρθαν για να συλλάβουν αυτόν τον ίδιο, εγκατέστησε στο σπίτι φρουρά από δούλους. Όταν το παρατήρησαν οι ληστές, αφού άφησαν κάτω τα όπλα, πλησίασαν την πόρτα και με δυνατή φωνή ανήγγειλαν στο Σκιπίωνα (απίστευτο να το ακούς!) ότι είχαν έρθει για να θαυμάσουν την ανδρεία του. Όταν οι δούλοι μετέφεραν αυτά τα λόγια στο Σκιπίωνα, αυτός διέταξε να ανοίξουν τις πόρτες και να τους οδηγήσουν μέσα. Οι ληστές προσκύνησαν τις

παραστάδες της πόρτας σαν ιερό ναό και φίλησαν με λαχτάρα το δεξί χέρι του Σκιπίωνα. Αφού άφησαν μπροστά στην είσοδο δώρα, τα οποία οι άνθρωποι συνηθίζουν να προσφέρουν στους αθάνατους θεούς, επέστρεψαν στον τόπο τους.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

Cum: χρον. Σύνδεσμος / ιστορικός - διηγηματικός = όταν

Africanus: ον. Εν. του ουσιαστ. Africanus -I, αρσεν. Β' = ο Αφρικανός

In: πρόθεση + αφαιρετική = σε

Literno: αφ. Ενικ. του ουσιαστ. Liternum-I, ουδ. Β' = Το Λίτερνο

Esset: γ' εν.υποτ. παρατ. του βοηθ.ρημ. sum- fui—esse = είμαι

Complures: ονομ. πληθ. Αρσεν. του επιθ. Complures-es-a(ia), γ' κλ = πολλοί

Praedonum : γεν.πληθ. του ουσιαστ. Praedo-onis, αρσεν. Γ' = ληστής

Duces : ονομ. πληθ. του ουσιαστ. Dux-ducis, αρσεν. Γ' = αρχηγός

Forte : επίρρημα= κατά τύχη

Salutatam : αιτιατ. Σουπίνο του ρημ. saluto-avi-salutatam-salutare 1 = χαιρετώ

Ad : πρόθεση + αιτιατική = σε

Eum : αιτ. ενικ. της οριστ -επαναλ. Αντων. is-ea-id = αυτός-ή-ό

Venerunt: γ' πληθ. Οριστ. Παρακ. εν.φ. του ρημ. venio-veni-ventum- venire 4 = έρχομαι

Tum: επίρρημα = τότε

Scipio: ον. Εν. του ουσιαστ. Scipio-onis, αρσεν. γ' = Σκιπίωνας

Cum: αιτιολογικός σύνδεσμος = επειδή

Se: αιτ. ενικού αρσεν. της προσωπ. Αντ. Γ' προσωπ. = τον εαυτό του

Ipsum : αιτιατ. Ενικ. αρσεν. της οριστ. Αντων. ipse-ipsa-ipsum = ο ίδιος-α-ο

Captum : αιτιατ. Σουπίνο του ρημ. cario- cepi- captum- capere 3 = πιάνω

Venisse : απαρεμφ. ενεργ. Παρακ. του ρημ. venio-veni-ventum- venire 4 = έρχομαι

Eos : αιτιατ. Πληθ. αρσεν. της οριστ. Αντ. Is-ea-id = αυτός-ή-ό

Existimasset/ existimavisset: γ' εν. υποτ. υπερσυντ.εν. φ. του ρημ. existimo-avi-atum-are1 = νομίζω, θεωρώ

Praesidium : αιτιατ. Εν. του ουσιαστ. Praesidium-ii/-I, ουδ. Β' = η φρουρά

Domesticorum : γεν. πληθ. του ουσιαστ. Domestici-orum, αρσεν. Β' = οι δούλοι (μόνο πληθυντικό)

In : πρόθεση +αφαιρετική= σε

Tecto : αφαιρ. Ενικ Του ουσιαστ. Tectum-I, ουδ. Β' = η στέγη

Conlocavit : γ' εν. Οριστ. Παρακ. Του ρημ. conlocō-avi-atum-are 1 = εγκαθιστώ

Quod : αιτιατ. Ενικ. Ουδ. Της αναφ. Αντ. Qui-quaе-quod = ο οποίος-α-ο

Ut : χρονικός σύνδεσμος = όταν

Praedones : ονομ. πληθ. του ουσιαστ. Praedo-onis, αρσεν. Γ' = ληστής

Animadverterunt : γ' πληθ. Οριστ. Παρακ. Εν.φ. του ρημ. animadverto-animadversi- animadversum- nimadvertere 3 = παρατηρώ

Abiectis : αφαιρ. Πληθ. Ουδ. Της μτχ. Παθητ. Παρακ. Του ρημ. abicio-abieci-abiectum- abicere 3 = πετώ μακριά, ρίχνω / abicior- abiectus sum- abici 3

Armis : αφαιρ. Πληθ. Του ουσιαστ. Arma-orum, ουδ. Β' = όπλα (μόνο πληθ)

Ianuae : δοτ.εν. του ουσιαστ. Ianua-ae, θηλ. α' = η πόρτα

Appropinquaverunt : γ' πληθ. Οριστ. Παρακ. Του ρημ. appropinquo-avi-atum-are 1 = πλησιάζω

Et : συμπλεκτικός σύνδεσμος = και

Clara : αφαιρ. Εν. θηλ. του επιθ. Clarus-a-um/ clarior-ior-ius/clarissimus-a-um, β' κλ. = καθαρός, δυνατός

Voce : αφαιρ. Εν. του ουσιαστ. Vox-vocis, θηλ. Γ' = φωνή

Scipioni : δοτ. Ενικ. του ουσιαστ. Scipio-onis, αρσεν. γ' = ο Σκιπίωνας

Nuntiaverunt : γ' πληθ. οριστ. Παρακ. εν. φ. του ρημ. nuntio-avi-atum-are 1 = αναγγέλλω

Incredibile : ονομ. εν. ουδ. Του επιθ. Incredibilis-is-e, γ' κλ. = απίστευτος (χωρίς παραθετικά)

Auditu : αφαιρ. Σουπίνο του ρημ. audio-audivi- auditum- audire 4 = ακούω

Virtutem : αιτιατ. Εν. του ουσιαστ. Virtus-utis, θηλ. Γ' = ανδρεία

Eius: γεν. εν. αρσεν. της οριστ. -επαναλ. Αντ. Is-ea-id = αυτός-ή-ό

Admiratum: αιτιατ. Σουπίνο του ρημ. admiror-admiratus sum – admirari 1 αποθετ. = θαυμάζω

Se: αιτ. ενικού αρσεν. της προσωπ. Αντ. Γ' προσωπ. = τον εαυτό του

Venisse : απαρεμφ. ενεργ. Παρακ. του ρημ. venio-veni- ventum- venire 4 = έρχομαι

Haec : αιτιατ. Πληθ. ουδ. Της δεικτ. Αντ. Hic-haec-hoc = αυτός-ή-ό

Postquam : χρονικός σύνδεσμος = αφού

Domestici : ονομ. πληθ. του ουσιαστ. Domestici-orum, αρσεν. Β' = οι δούλοι

Scipioni : δοτ. Ενικ. του ουσιαστ. Scipio-onis, αρσεν. γ' = ο Σκιπίωνας

Rettulerunt : γ' πληθ. οριστ. Παρακ. εν.φ. του ρημ. refero-rettuli- relatum-referre = αναφέρω

Is : ονομ.εν. αρσεν. της οριστικής -επαναλ. Αντωνυμίας = αυτός-ή-ό

Fores : αιτιατ. Πληθ. του ουσιαστ. Foris-is, θηλ.γ' = η πόρτα

Reserari : απαρεμφ. παθητ. Ενεστ. Του ρημ. resero-avi-atum-are 1 = ανοίγω

Eosque: αιτιατ.πληθ. αρσεν. Της οριστ. Αντ. Is-ea-id = αυτός-ή-ό

Intromitti: απαρεμφ. παθητ. Ενεστ. Του ρημ. intromitto-intromisi-intromissum-intromittere 3 = βάζω μέσα

Iussit: γ' εν. οριστ. Παρακ. εν.φ. του ρημ. iubeo- iussi- iussum- iubere 2 = διατάζω

Praedones: ονομ. πληθ. του ουσιαστ. Praedo-onis, αρσεν. Γ' = ληστής

Postes:αιτιατ. Πληθ. του ουσιαστ. Postis-is, αρσεν. Γ' = παραστάδα

Ianuae : γεν. ενικ. του ουσιαστ. Ianua-ae, θηλ. α' = πόρτα

Tamquam : παραβολικός σύνδεσμος = όπως

Templum : αιτιατ. Εν. Του ουσιαστ. Templum-I, ουδ. Β' ναός

Sanctum: αιτιατ. Ενικ. Ουδ. Του επιθ. Sanctus-a-um/ sanctor-ior-ius/ sanctissimus-a-um , β' κλ. = ιερός

Venerati sunt: γ' πληθ. Οριστ. Παρακ. Του ρημ. veneror-veneratus sum- venerari 1 αποθετ. = προσκυνώ , λατρεύω

Et: συμπλ. Συνδ. = και

Cupide : επιρρ = με πάθος

Scipionis : γεν.εν. του ουσιαστ. Scipio-onis, αρσεν. γ' = Σκιπίωνας

Dextram : αιτιατ. Εν. Θηλ. του επιθ. Dexter-dextra(dextera)- dextrum / dexterior-ior-ius/dextimus-a-um , β' κλ. = δεξιός / dextra = δεξί χέρι

Osculati sunt : γ' πληθ. οριστ. Παρακ. του ρημ. osculor- osculatus sum- osculari 1 αποθετ = φιλώ

Cum : ιστορικός – διηγηματικός σύνδεσμος = όταν

Ante : πρόθεση+ αιτιατική = μπροστά

Vestibulum : αιτιατ. Εν. του ουσιαστ. Vestibulum- I , ουδ. Β' = είσοδος

Dona : αιτιατ. Πληθ. Του ουσιαστ. Donum-I, ουδ. Β' = δώρο

Posuissent : γ' πληθ. Υποτ. υπερσυντ. Του ρημ. Pono- posui- positum- ponere 3 = τοποθετώ

Quae : αιτιατ. Πληθ. ουδ. Της αναφ. Αντ. Qui- quae- quod= ο οποίος-α-ο

Homines : ονομ. πληθ. Του ουσιαστ. Homo-inis, αρσεν. Γ' = ο άνθρωπος

Deis : δοτ. Πληθ. Του ουσιαστ. Deus-I = θεός / Προσοχή στην κλίση του!!!

Immortalibus : δοτ. Πληθ. Αρσεν. του επιθ. Immortalis-is-e, γ' κλ. = αθάνατος

Consecrare : απαρεμφ. Ενεργ. Φ. ενεστ. Του ρημ. consecro-avi-atum-are 1 = αφιερώνω

osculari 1 αποθετ			
----------------------	--	--	--

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ:

Α' κλίση	Β' κλίση	Γ' κλίση	ΕΠΙΘΕΤΑ
<u>ΘΗΛΥΚΑ</u>	<u>ΑΡΣΕΝΙΚΑ</u>	<u>ΑΡΣΕΝΙΚΑ</u>	<u>Β' ΚΛΙΣΗ</u>
Ianua-ae, θηλ. α'	Africanus -I, αρσεν. Β'	Praedo-onis, αρσεν. Γ'	Clarus-a-um β'
	Domestici- orum, αρσεν. Β'	Dux-ducis, αρσεν. Γ'	Sanctus-a-um β'
	Deus-I β' αρσεν.	Scipio-onis, αρσεν. γ'	Dexter- dextra(dextera)- dextrum β'
	<u>ΟΥΔΕΤΕΡΑ</u>	Postis-is, αρσεν. Γ'	<u>Γ' ΚΛΙΣΗ</u>
	Liternum- I, ουδ. Β'	Homo-inis, αρσεν. Γ'	Complures-es- a(ia), γ' κλ
	Praesidium-ii/- I, ουδ. Β'	<u>ΘΗΛΥΚΑ</u>	Incredibilis-is-e, γ' κλ
	Tectum-I, ουδ. Β'	Vox-vocis , θηλ. Γ'	Immortalis-is-e, γ' κλ
	Arma-orum, ουδ. Β'	Virtus-utis, θηλ. Γ'	
	Templum-I, ουδ. Β	Foris-is, θηλ.γ'	
	Vestibulum- I , ουδ. Β'		
	Donum-I, ουδ. Β'		

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ:

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. venerunt: να δοθούν οι ονομαστικοί τύποι του ρήματος και ο ίδιος τύπος στην υποτακτική
2. captum: να δοθεί το γερούνδιο και το γ' ενικό ενεστώτα οριστικής και υποτακτικής της ίδιας φωνής
3. animadverterunt: να δοθεί ο ίδιος τύπος στην υποτακτική ενεργητικής και μέσης φωνής.
5. clara voce: να δοθεί η ίδια πτώση στον αντίθετο αριθμό.
6. aprominquaverunt: να γίνει χρονική αντικατάσταση
7. auditu: να δοθεί το β' ενικό της προστακτικής ενεστώτα ίδιας φωνής
8. rettulerunt: να γίνει χρονική αντικατάσταση και να δοθεί το β' ενικό και πληθυντικό της προστακτικής ενεστώτα και μέλλοντα, επίσης η μετοχή μέλλοντα.
10. intromitti: να γίνει χρονική αντικατάσταση
11. iussit: να δοθεί η υποτακτική υπερσυντελικού και παρακειμένου
12. osculati sunt, venerati sunt: να δοθεί το β' ενικό του μέλλοντα της υποτακτικής, οι μετοχές και τα απαρέμφατα όλων των χρόνων
13. deis immortalibus: να κλιθεί
14. reverterunt: να δοθούν οι μετοχές και τα απαρέμφατα και να γίνει χρονική αντικατάσταση.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ:

1. abiectis armis: αναγνωρίστε το συντακτικό φαινόμενο και αναλύστε το σε δευτερεύουσα πρόταση.
2. is fores reserari eosque intromitti iussit. Να γραφεί η άλλη σύνταξη _____

3. Cum Africanus in Literno esset, complures praedonum duces forte salutatum ad eum venerunt/ cum se ipsum captum venisse existimasset: Να εκφερθεί με διαφορετικούς τρόπους ο σκοπός.
4. Να συμπυκωθεί σε μετοχή η δευτερεύουσα : Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt...iussit. (34)
5. Να αλλάξετε τη σύνταξη στις ακόλουθες προτάσεις:
 - a. Praesidium domesticorum in tecto conlocavit (34)
 - b. Is fores reserari eosque intromitti iussit (34)*
 - c. Haec domestici Scipioni rettulerunt(34)

Γραμματική

ΤΑ ΑΠΟΘΕΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ

Είναι ρήματα που έχουν ενεργητική σημασία αλλά οι περισσότεροι τύποι τους ανήκουν στη μέση φωνή. Είναι ρήματα όλων των συζυγιών. Οι έντονα γραμμένοι τύποι στο παράδειγμα κλίσης ανήκουν στην ενεργητική φωνή!!!

Κλίνονται σύμφωνα με τις καταλήξεις της μέσης φωνής αλλά δανείζονται από την ενεργητική τους ακόλουθους 6 τύπους:

- μετοχή ενεστώτα π.χ sequens – sequentis (sequor- secutus sum- sequi)
- μετοχή μέλλοντα π.χ secuturus-a-um
- απαρέμφατο μέλλοντα π.χ secuturum-am-um/ -os-as-a esse
- υποτακτική μέλλοντα π.χ secuturus –a-um sim....
- Σουπίνο π.χ secutum – secutu
- Γερούνδιο π.χ sequendi- ndo-ndum-ndo

ΚΛΙΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟΘΕΤΙΚΟΥ SEQUOR- SECUTUS SUM SEQUI 3

ΧΡΟΝΟΙ	INDICATIVUS	CONIUNCTIVUS	IMPERATIVUS
PRAESENS	Sequor	Sequar	
	Sequeris/-re	Sequaris/-re	B' εν. sequere
	Sequitur	Sequatur	B'πλ. sequimini
	Sequimur	Sequamur	

	Sequimini sequuntur	Sequamini Sequantur	
IMPERFECTUM	Sequebar Sequebaris/-re Sequebatur Sequebamur Sequebamini sequebantur	Sequerer Sequereris/-re Sequeretur Sequeremur Sequeremini Sequerentur	
FUTURUM	Sequar Sequeris/-re Sequetur Sequemur Sequemini sequentur	Secuturus –a-um sim Secuturus-a-um sis Secuturus –a-um sit Secuturi-ae-a simus Secuturi-ae-a sitis Secuturi –ae-a sint	B' εν.sequitor Γ' εν.sequitor Γ'πλ. Sequantor
PERFECTUM	Secutus-a-um sum Secutus-a-um es Secutus –a-um est Secuti-ae-a sumus Secuti-ae-a estis Secuti-ae-a sunt	Secutus-a-um sim Secutus-a-um sis Secutus –a-um sit Secuti-ae-a simus Secuti-ae-a sitis Secuti-ae-a sint	INFINITIVUS EN. Sequi Μελλ. Secuturum-am-um και secuturos-as-a esse ΠΡΚ. Secutum-am-um και secutos-as-a esse Σ. ΜΕΛΛ. Secutum –am-um και secutos-as-a fore
PLUSQUE PERFECTUM	Secutus-a-um eram Secutus-a-um eras Secutus –a-um erat	Secutus-a-um essem Secutus-a-um esses Secutus –a-um esset	PARTICIPIUM ΕΝΣ. Sequens-

	Secuti-ae-a eramus Secuti-ae-a eratis Secuti-ae-a erant	Secuti-ae-a essemus Secuti-ae-a essetis Secuti-ae-a essent	sequentis Μελλ. Secuturus-a-um Πρκ. Secutus-a-um
FUTURUM EXACTUM	Secutus-a-um ero Secutus-a-um eris Secutus -a-um erit Secuti-ae-a erimus Secuti-ae-a eritis Secuti-ae-a erunt		SUPINUM: secutum / secutu GERUNDIUM: Sequendi Sequendo Sequendum Sequendo GERUNDIVUM: Sequendus-a-um

ΤΑ ΑΠΟΘΕΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Α' ΣΥΖΥΓΙΑ

Adhortor- adhortatus sum- adhortari = προτρέπω (45)

Admiror- admiratus sum- admirari = θαυμάζω (34)

Arbitror- arbitratus sum- arbitrari= νομίζω (15)

Conor- conatus sum- conari = προσπαθώ (18)

Imitor- imitatus sum- imitari = μιμούμαι (22)

Indignor- indignatus sum- indignari = αγανακτώ (24)

Minitor- minitatus sum – minitari = απειλώ (40)

Mirror- miratus sum- mirari = θαυμάζω (36)

Miseror – miseratus sum – miserari = θρηνώ (17,35)

Osculor- osculatus sum – osculari = φιλώ (34)

Populor- populatus sum – populari = λεηλατώ (43)

Proelior- proeliatus sum – proeliari = πολεμώ (15)

Tutor- tutatus sum – tutari = προστατεύω (25)

Veneror- veneratus sum – venerari = προσκυνώ (34)

Β' ΣΥΖΥΓΙΑ

Fateor- fassus sum- fateri = ομολογώ (42)

Intueor- intuitus sum- intueri = κοιτάζω (32)

Medeor- mederi= γιατρεύω (33)

Vereor- veritus sum – vereri = φοβάμαι (45)

Γ' ΣΥΖΥΓΙΑ

Complector- complexus sum- complecti = αγκαλιάζω (26)

Congredior- congressus sum – congredi = μονομαχώ (31)

Conloquor- conlocutus sum – conloqui = συζητώ (48)

Consequor- consecutus sum – consequi= ακολουθώ (19,41)

Dilabor- dilapsus sum – dilabi= καταρρέω (33)

Egredior-egressus sum – egredi= βγαίνω (23)

Elabor- elapsus sum- elabi= γλυστρώ (49)

Ingredior- ingressus sum- ingredi = εισβάλλω (43)

Loquor- locutus sum – loqui = μιλώ (41)

Morior- mortuus sum – mori = πεθαίνω (20, 14, 16)

Nascor- natus sum – nasci = γεννιέμαι (27)

Obsequor- obsecutus sum – obsequi = κάνω το χατίρι κάποιου (37)

Patior- passus sum – pati = ανέχομαι (14, 15, 16, 43)

Queror- questus sum – queri = παραπονιέμαι (17)

Revertor- reversus sum – reverti = επιστρέφω (21) και ημιαποθετικό

Sequor- secutus sum – sequi = ακολουθώ (21)

Utor – usus sum – uti = χρησιμοποιώ (36)

Δ' ΣΥΖΥΓΙΑ

Experior – expertus sum – experiri = δοκιμάζω (49)

Mentior- mentitus sum – mentiri = ψεύδομαι (24)

Molior- molitus sum – moliri = μηχανεύομαι (49)

Orior- ortus sum –oriri = ανατέλλω, γεννιέμαι (10)

ΤΑ ΗΜΙΑΠΟΘΕΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ

Έτσι ονομάζονται τα ρήματα που σχηματίζουν μερικούς τύπους κατά την ενεργητική φωνή και άλλους κατά τη μέση. Έχουν ενεργητική σημασία.

Τα ημιαποθετικά χωρίζονται σε δυο κατηγορίες:

A. Σε όσα σχηματίζουν τους τρεις πρώτους χρόνους σύμφωνα με την ενεργητική φωνή και τους υπόλοιπους τρεις σύμφωνα με τη μέση
Π.χ

Audeo- ausus sum – audere (2)

Gaudeo- gavisus sum – gaudere (2)

Confido- confisus sum – confidere (3)

Soleo- solitus sum- solere (2)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΚΛΙΣΗΣ ΤΗΣ Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΗΜΙΑΠΟΘΑΤΙΚΩΝ

ΧΡΟΝΟΙ	INDICATIVUS	CONIUCTIVUS	IMPERATIVUS
PRAESENS	Soleo Soles Solet Solemus Soletis Solent	Soleam Soleas Soleat Soleamus Soleatis soleant	B' εν. sole B' πλ. solete
IMPERFECTUM	Solebam Solebas Solebat Solebamus Solebatis solebant	Solerem Soleres Soleret Soleremus Soleretis solerent	
FUTURUM	Solebo Solebis Solebit Solebimus Solebitis Solebunt	Soliturus-a-um sim Soliturus-a-um sis Soliturus-a-um sit Solituri –ae-a simus Solituri ae-asitis Solituri-ae-a sint	B' εν. soleto Γ' εν. Soleto B' πλ. soletote Γ' πλ. Solento
PERFECTUM	Solitus-a-um sum Solitus-a-um es Solitus-a-um est Soliti-ae-a sumus Soliti-ae-a estis Soliti-ae-a sunt	Solitus-a-um sim Solitus-a-um sis Solitus-a-um sit Soliti-ae-a simus Soliti-ae-a sitis Soliti-ae-a sint	INFINITIVUS EN. solere Μελλ. Solituum-am-um και solituros-as-a esse ΠΡΚ. Solitum-am-um esse και solitos-as-a

			esse Σ.ΜΕΛΛ. Solitum-am-um fore και solitos-as-a fore
PLUSQUE PERFECTUM	Solitus-a-um eram Solitus-a-um eras Solitus-a-um erat Soliti-ae-a eramus Soliti-ae-a eratis Soliti-ae-a erant	Solitus-a-um essem Solitus-a-um esses Solitus-a-um esset Soliti-ae-a essemus Soliti-ae-a essetis Soliti-ae-a essent	PARTICIPIUM ΕΝΣ. Solens-slentis Μελλ. Soliturus-a-um Πρκ. Solitus-a-um
FUTURUM EXACTUM	Solitus-a-um ero Solitus-a-um eris Solitus-a-um erit Soliti-ae-a erimus Soliti-ae-a eritis Soliti-ae-a erunt		SUPINUM: Solitum Solitu GERUNDIUM: Solendi Solendo Solendum Solendo

Β. Σε όσα σχηματίζουν τους πρώτους τρεις χρόνους σύμφωνα με τη μέση φωνή και τους άλλους τρεις σύμφωνα με την ενεργητική. Να σημειωθεί όμως ότι τα ημιαποθετικά δανείζονται από την ενεργητική τους ίδιους τύπους με τα αποθετικά (μετοχή ενεστώτα/ μετοχή μέλλοντα/ απαρέμφατο μέλλοντα/ υποτακτική μέλλοντα/ γερούνδιο/ σουπίνο)

Π.χ

Revertor- reverti/ (reversus sum) – reverti 3

Devertor –deverti – deverti και devertio – deverti – deversum – devertere 3

REVERTOR- REVERTI/REVERSUS SUM- REVERTI (3)

ΧΡΟΝΟΙ	INDICATIVUS	CONIUCTIVUS	IMPERATIVUS
PRAESENS	Revertor Reverteris/-re Revertitur Revertimur Revertimini revertuntur	Revertar Revertaris/-re Revertatur Revertamur Revertamini revertantur	B' εν.revertere B'πλ. Revertemini
IMPERFECTUM	Revertebar Revertebaris/-re Revertebatur Revertebamur Revertebamini Revertebantur	Reverterer Revertereris/-re Reverteretur Reverteremur Reverteremini reverterentur	
FUTURUM	Revertar Reverteris/-re Revertetur Revertemur Revertemini revertentur	Reversurus-a-um sim Reversurus-a-um sis Reversurus-a-um sit Reversuri-ae-a simus Reversuri-ae-a sitis Reversuri-ae-a sint	B' εν. revertitor Γ'εν. Revertitor Γ'πλ. revertuntor
PERFECTUM	Reverti και reversus- a –um sum Revertisti / reversus- a –um es Revertit/ reversus-a	Reverterim/ reversus- a-um sim Reverteris/ reversus- a-um sis Reverterit/ reversus-	INFINITIVUS EN. Reverti Μελλ.reversurum- am-um esse και reversuros-as-a esse

	<p>–um est</p> <p>Revertimus/ reversi-ae-a sumus</p> <p>Revertistis/ reversi-ae-a estis</p> <p>Reverterunt/ere// reversi-ae-a sunt</p>	<p>a-um sit</p> <p>Reverterimus/ reversi-ae-a simus</p> <p>Reverteritis/ reversi-ae-a sitis</p> <p>Reverterint / reversi-ae-a sint</p>	<p>Πρκ. Revertisse (reversum-am-um esse και reversos-as-a esse)</p> <p>Σ.Μ. reversum-am-um fore και reversos-as-a fore</p>
PLUSQUE PERFECTUM	<p>Reverteram/ reversus-a-um eram</p> <p>Reverteras/ reversus-a-um eras</p> <p>Reverterat/ reversus-a-um erat</p> <p>Reverteramus/ reversi-ae-a eramus</p> <p>Reverteratis/ reversi-ae-a eratis</p> <p>Reverterant/ reversiae-a erant</p>	<p>Revertissem/reversus-a-um essem</p> <p>Revertisses/ reversus-a-um esses</p> <p>Revertisset/ reversus-a-um esset</p> <p>Reversi-ae-a essemus</p> <p>Reversi-ae-a essetis</p> <p>Reversi-ae-a essent</p>	<p>PARTICIPIUM</p> <p>ΕΝΣ. Revertens-revertentis</p> <p>Μελλ. Reversurus-a-um</p> <p>Πρκ. Reversus-a-um</p>
FUTURUM EXACTUM	<p>Revertero/ reversus-a-um ero</p> <p>Reverteris/ reversus-a-um eris</p> <p>Reverterit/ reversus-a-um erit</p> <p>Reverterimus/ reversi-ae-a erimus</p> <p>Reverteritis/ reversi-ae-a eritis</p> <p>Reverterint/ reversi-</p>		<p>SUPINUM:</p> <p>Reversum</p> <p>Reversu</p> <p>GERUNDIUM:</p> <p>Revertendi</p> <p>Revertendo</p> <p>Revertendum</p> <p>Rertendo</p>

	ae-a erunt		GERUNDIVUM: Revertendus-a-um
--	------------	--	--

TO PHMA DEVERTOR

ΧΡΟΝΟΙ	INDICATIVUS	CONIUNCTIVUS	IMPERATIVUS
PRAESENS	Devertor/ devertor Deverteris/-re/ devertis Devertitur/ devertit Devertimur/ devertimus Devertimini/ devertitis Devertuntur/ devertunt	Devertar/devertam devertaris/-re/ devertas devertatur/ devertat devertamur/ devertamus devertamini/ devertatis devertantur/ devertant	B' εν.devertere/deverte B'πλ. Revertemini /devertite
IMPERFECTUM	Devertebar/ devertebam Devertebaris/-re/ devertebat Devertebamur/ devertebamus Devertebamini/ devertebatis Devertebantur/ devertebant	Deverterer/ deverterem devertereris/-re/ deverteres deverteretur/deverteret deverteremur/ deverteremus deverteremini/ deverteretis deverterentur/ deverterent	
FUTURUM	Devertar / devertam Deverteris/-re/	deversurus-a-um sim deversurus-a-um sis	B' εν. devertitor/ devertito Γ'εν.

	<p>devertes</p> <p>Devertetur/ devertet</p> <p>Devertemur/ devertemus</p> <p>Devertemini/ devertetis</p> <p>Devertentur/ devertent</p>	<p>deversurus-a-um sit</p> <p>deversuri-ae-a simus</p> <p>deversuri-ae-a sitis</p> <p>deversuri-ae-a sint</p>	<p>Devertitor/devertito</p> <p>Β'πλ. --/ devertitote</p> <p>Γ'πλ. Devertuntor/ devertunto</p>
PERFECTUM	<p>deverti</p> <p>devertisti</p> <p>devertit</p> <p>devertimus</p> <p>devertistis</p> <p>deverterunt/ere//</p>	<p>deverterim</p> <p>deverteris</p> <p>deverterit</p> <p>deverterimus</p> <p>deverteritis</p> <p>deverterint</p>	<p>INFINITIVUS</p> <p>EN. deverti / devertere</p> <p>Μελλ. deversurum- am-um esse και deversuros-as-a esse</p> <p>Πρκ. devertisse</p>
PLUSQUE PERFECTUM	<p>deverteram</p> <p>deverteras</p> <p>deverterat/ deverteramus</p> <p>deverteratis</p> <p>deverterant</p>	<p>devertissem</p> <p>devertisses</p> <p>devertisset</p> <p>devertissemus</p> <p>devertissetis</p> <p>devertissent</p>	<p>PARTICIPIUM</p> <p>ENΣ. devertens- revertentis</p> <p>Μελλ. deversurus-a- um</p>
FUTURUM EXACTUM	<p>devertero</p> <p>deverteris</p> <p>deverterit</p>	<p>_____</p>	<p>SUPINUM:</p> <p>deversum</p> <p>deversu</p>

	deverterimus deverteritis deverterint		GERUNDIUM: devertendi devertendo devertendum devertendo GERUNDIVUM: devertendus-a-um
--	---	--	--

ΗΜΙΑΠΟΘΕΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ

Audeo-ausus sum –audere 2

Confido- confisus sum – confidere 3

Devertor- deverti(deversus sum) –deverti 3

Revertor- reverti (reversus sum)- reverti 3

Soleo- solitus sum- solere

VERBA
 SEMIDEPONENTIA

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ - ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΚΟΠΟΥ:

Ο ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΚΟΠΟΥ ΣΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Με τα ρήματα κίνησης ο προσδιορισμός του σκοπού εκφέρεται με τους ακόλουθους τρόπους:

1. με τελική πρόταση (legatum miserunt, ut nuntiaret)
2. με αναφορικοτελική πρόταση (legatum miserunt qui nuntiaret)
3. με σουπίνο σε -um (legatum miserunt nuntiatum)
4. με εμπρόθετη γενική γερουνδίου (legatum miserunt causa/gratia nuntiandi)
5. με εμπρόθετη αιτιατική γερουνδίου (legatum miserunt ad nuntiandum)

ΑΣΚΗΣΗ: Να εκφερθεί με εναλλακτικούς τρόπους ο σκοπός.

1. Congrediamur, ut cernatur (31)

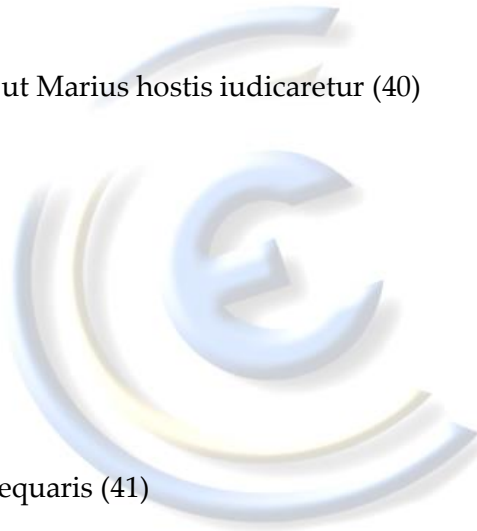
2. duces venerunt salutatum (34)

3. cum se ipsum captum existimasset (34)

4. nuntiaverunt se venisse virtutem eius admiratum (34)

5. attulissent, ut eo uteretur (36)

6. senatum coegerat, ut Marius hostis iudicaretur (40)

7. quin taces, ut consequaris (41)

8. poposcit unguium resecandorum causa

9. venit ad eam obiuragandam (49)

10. ruit in certamen (31)

Ασκήσεις

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ – ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΚΕΙΜΕΝΟ 21

Απαντήστε τα ζητούμενα:

ΡΗΜΑΤΑ:

Deletis: β' ενικό υποτακτική παρατατικού και μέλλοντα ενεργ. φωνής

Everterunt: β' πληθ. Οριστική / υποτακτική παρατατικού/ παρακειμένου

Acceperunt: γ' ενικό υποτακτική ενεστώτα / παρατατικού/ μέλλοντα

Divisam: γ' πληθυντικό οριστική/υποτακτική ενεστώτα/υπερσυντ. Εν.φωνή

Absens: απαρέμφατα όλων των χρόνων/ β' πληθ. οριστ/ υποτ. όλων των χρόνων

Est factus: γ' πληθ. Οριστικής ενεστώτα/ μέλλοντα κ των 2 φωνών

Abeunt: α' πληθ. οριστικής/ υποτακτικής ενεστώτα/ παρατατικού και υπερσυντελικού

Secutus est: χρονική αντικατάσταση στην οριστική και στην υποτακτική

Interemptis: γ' πληθ. Οριστ./ υποτ. παρακειμένου

Recepti: β' εν. οριστικής και υποτακτικής παρατατικού

Dedit: γ' πληθ. οριστικής/ υποτακτικής ενεστώτα – παρακειμένου

Dicitur: χρονική αντικατάσταση στην άλλη φωνή (ίδια έγκλιση)

Reversus est: γ' εν. Οριστ. Ενεστώτα/ παρατατικού/ γενική ενικού μετοχής ενεστώτα

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ- ΕΠΙΘΕΤΑ- ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ:

Duce, legionibus, iure, civitati, aurum, factum: να δοθούν οι πλάγιες πτώσεις και στους 2 αριθμούς

Flumen: γενική και αιτιατική πληθυντικού

Nomen: γενική και αφαιρετική ενικού

Exilio: η ίδια πτώση στον αντίθετο αριθμό και ονομαστική πληθυντικού

Qui: δοτική πληθυντικού θηλυκού, αιτιατική πληθυντικού ουδετέρου

Is: αφαιρετική ενικού και αιτιατική πληθυντικού αρσενικού

Hoc: αιτιατική πληθυντικού θηλυκού και ουδετέρου

Immensam, aequo: να δοθεί η γενική ενικού και αιτιατική πληθυντικού στα 3 γένη

Omne: να κλιθεί το επίθετο στα 3 γένη

Διαγώνισμα

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ – ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Όνομα:

Τμήμα:

Βαθμός:

1. Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα: γ,δ,ε [40 μονάδες]

α. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam absens dictator est factus' is Gallos iam abeuntes secutus est : quibus

interemptis aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit : nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, **unde tamen rogatus reversus est.**

β. Cato attulit quodam die in curiam ficum praecocem ex Carthagine ostendensque patribus “ Interrogo vos” inquit “quando hanc ficum decerptam esse putetis ex arbore ». Cum omnes recentem esse dixissent,

Atqui ante tertium diem » inquit « scitote decerptam esse Carthagine. Tam prope a muris habemus hostem ! Itaque cavete periculum, tutamini patriam.

Opibus urbis nolite confidere

γ. Accius, qui multo minor natu erat, tragoediam suam, cui « Atreus » nomen est, ei desideranti legit. Tum Pacuvius dixit sonora quidem esse et grandia quae scripsisset, sed videri tamen ea sibi duriora et acerbiora. « Ita est » inquit Accius « ut dicis ; neque id me sane paenitet ; meliora enim fore spero , quae deinceps scribam

δ. Tum adolescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste , hasta eum transfixit et armis spoliavit. Statim hostes fuga salutem petiverunt. Sed consul, cum in castra revertisset, adolescentem, cuius opera hostes fugati erant, morte multavit.

ε. Quod ut praedones animadverterunt, abiectis armis ianuae appropinquaverunt et clara voce Scipioni nuntiaverunt (incredibili auditu!) virtutem eius admiratum se venisse. Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is fores reserari eosque intromitti iussit. Praedones postes ianuae tamquam sanctum templum venerati sunt et cupide Scipionis dextram osculati sunt. Cum ante vestibulum dona posuissent, quae homines deis immortalibus consecrare solent, domum reverterunt.

2. Να δοθούν οι τύποι: [15 μονάδες]

α. iure – ονομαστική ενικού civitati- γενική πληθυντικού ficum- γενική ενικού periculum- αιτιατική πληθυντικού viribus-αιτιατική ενικού certamen- δοτική ενικού dona- δοτική ενικού postes – γενική πληθυντικού ianuae- κλητική πληθυντικού die-γενική πληθυντικού

β. Qui: δοτική πληθυντικού ίδιου γένους/ δοτική ενικού αρσενικού hoc :αιτιατική πληθυντικού θηλυκού/ αφαιρετική πληθυντικού ουδετέρου sibi : γενική πληθυντικού β' προσώπου/ δοτική ενικού α' προσώπου suis :

αφαιρετική ενικού του α' προσώπου στο ίδιο γένος/ γενική πληθυντικού θηλυκού
β' προσώπου vos: να κλιθεί στον αντίθετο αριθμό

γ. Praecoxem: να δοθούν γενική πληθυντικού αρσενικού γένους και θετικού,
συγκριτικού, υπερθετικού βαθμού minor: να δοθούν οι άλλοι βαθμοί του
επιθέτου και οι τρεις βαθμοί του επιρρημάτος duriora : να κλιθεί ο συγκριτικός
του ουδετέρου στον ενικό clara: να δοθούν τα παραθετικά των επιρρημάτων
grandia: γενική πληθυντικού αρσενικού θετικού, αιτιατική ενικού ουδετέρου
συγκριτικού, επίρρημα θετικού

3. Να απαντηθούν τα ζητούμενα: [15 μονάδες]

fuerat: να δοθούν τα απαρέμφατα όλων των χρόνων

est factus : β' εν.οριστ. ενεστ. της ίδιας φωνής και β' εν. προστ. ενεστώτα της
άλλης

abeuntes : γ' πληθ.οριστ.ενεστώτα και προστακτικής μέλλοντα

secutus est να γίνει χρονική αντικατάσταση στην υποτακτική

reversus est : να δοθούν τα απαρέμφατα όλων των χρόνων

tutamini : ο ίδιος τύπος στην υποτακτική

ruit : β' πληθ. υποτακτικής μέλλοντα

abiectis : β' εν. υποτ.παρατατικού ίδιας φωνής

solent : χρονική αντικατάσταση

osculati sunt : α' ενικό υποτακτικής ενεστώτα

intromitti : αφαιρετική σουπίνου της άλλης φωνής

habemus : δοτική γερονδίου

recepit : α' πληθ. οριστ. Μέλλοντα ίδια φωνής

nolite : β' πληθ. οριστ. ενεστώτα

dicis : γ' πληθ. Προστ. μέλλοντα

4. Να αναγνωριστούν πλήρως συντακτικά οι υπογραμμισμένοι όροι [10 μονάδες]
5. Να αναγνωριστούν οι δευτερεύουσες *cum in castra revertisset/ quod illic aurum pensatum est* [8 μονάδες]
6. *confisus*: να αναλυθεί σε δευτερεύουσα με κάθε δυνατό τρόπο [6 μονάδες]
7. *quod ut praedones animadverterunt*: να συμπτυχθεί σε μετοχή [3 μονάδες]
8. *admiratum*: να εκφραστεί ο σκοπός με τελική και αναφορικοτελική πρόταση [3 μονάδες]

